

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 150 Lei
Pe jumătate . . . . . 75 Lei
în străinătate . . . . . 300 Lei

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, jud. Târnava-Mică
Director **ALEXANDRU LUPEANU-MELIN**
Primredactor **IULIU MAIOR**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un gir mărunț odată 5 Lei,
a doua și a treia oră 4 Lei.

Blajul în sărbătoare

— **Primirea I. P. Sf. Mitropolit Alexandru — Serbările „Astrei”, onorate cu prezența M. Sale Regelui și a prințului Mihai —**

Pământul sfințit al Blajului, în care istoria și-a înfipt adânc pasul ei prin mărețele fapte naționale, a mai primit în zilele din urmă un tipar de veșnică pomenire. Zidurile bătrâne încărcate de amintiri, au tresărit cu tinerească veselie atunci când I. P. Sf. Sa Mitropolit Alexandru a pășit, în această calitate, întâia oră pe pământul Blajului, urmat imediat de vechea „Asociațiune” transilvăneană „Astra”, care a ținut să prăznuiască la Blaj împlinirea alor 75 ani de viață.

Blajul, — biserica și școlile, preoți și mireni, — și-au deschis larg inimile și porțile, primind cu drag și voe bună pe toți. Pe Cel ce venea întru numele Domnului ca să ocupe, după orânduiala Proniei divine scaunul vlădicesc al marilor săi înaintași, și pe cei ce veneau ca în numele „Astrei” să taie o nouă brazdă luminoasă în sufletul nației.

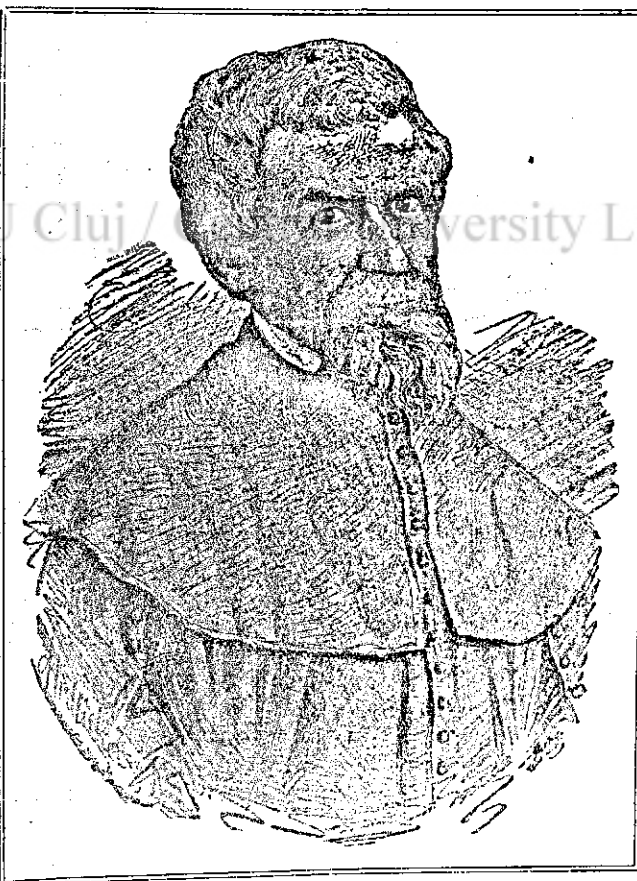
* * *

I. P. Sf. Sa Mitropolitul Alexandru a sosit la Blaj în după amiaza zilei de vineri, 18 Sept. O după amiază senină și caldă; minunat simbol al descălecării vlădicesci, care a venit să împrăstie norii ce stăruiau, de multe luni, pe cerul bisericii unite, și să topească, prin căldura sufletului Său, toată ghiața ce a cuprins sufletele credincioșilor în așteptare.

Dangătele clopotelor din turnurile catedralei au împânzit văzduhul din clipa sosirii în gară, răspândind peste vâi și peste dealuri vestea bucuriei celei mari, care prin glasul clopotelor celorlalte biserici a fost răspândită pe întreg cuprinsul Arhidiecezei, în toate casele și în toate sufletele. Iar bătrânul castel mitropolitan și-a deschis parcă ușile trecutului atunci când, în simplitatea sa, și-a primit Stăpânul, înconjurat cu dragoste de șiragurile de preoți și credincioși cari l-au întâmpinat, ca o dovadă de supunerea ce i-o poartă ca celui mai ales între aleși.

Simplu’n vorbă și mișcare, mare în gând și faptă, noul Păstor, după orânduiala Proniei divine, s’a așezat la cârma corăbiei bisericii unite, s’o conducă cu

blândeța și cu tăria apostolilor, pe drumurile croite de mării săi înaintași. La început de păstorire, vedem departe, în strălucire cerească pe Dumnezeu-Tatăl spre carele se îndreaptă toate, și corabia bisericii unite, cu noul Păstor la cârmă,

TIMOTEIU CIPARIU
din al cărui gând s’a zămislit „Astra”

înaintând spre El. Incredători în însușirile de mare comandant, blând dar cu tărie, milos dar drept, pentru înlăturarea furtunilor și a valurilor din calea corăbiei: Domnului să ne rugăm.

* * *

„Astra” a venit la Blaj după 25 de ani. Atunci, pe timpul stăpânirii străine, și-a sărbătorit ea, aici la Blaj, împlinirea alor 50 ani de viață, îmbrăcând în sărbătoare întreg neamul românesc. Pregătea pe vremea aceea unirea politică a Românilor, realizarea visului de veacuri al neamului, pe care l-a văzut împlinit.

La adunarea generală din acest an, a strâns tot ce are neamul mai ales,

„dela Vlădică până la opincă”. Maiestatea Sa Regele, înconjurat de sfinții Săi, de Vlădici ai celor două biserici naționale și popor cu zecile de mii au luat parte la serbările „Astrei”.

Maiestatea Sa Regele, însoțit de Prințul Mihai, a pășit pe același drum pe care l-a făcut în 1920 la înscăunarea regretatului Mitropolit Vasile Suci. Zidurile catedralei, înăuntrul cărora a răsunat glasul Său de Prinț Moștenitor, au rețrăit clipe de amintire neuitată când mâna regală a rupt pânza ce acoperea placa depe zidul din stânga, cuprinzând cuvinte rostite de Prinț acum sunt 16 ani. Iar stând în tribuna regală depe Câmpia Libertății, față’n față cu istorica Piatră, privea parcă spre trecutul neamului, spre cei 40 de mii dela 48, zicându-le:

Iată roada suferințelor și luptelor voastre eroice. Strănepoții voștri, șoimi și călușeri isteți, plini de viață, liberi în țară liberă înaltă fala neamului românesc. Și, din milă cerească, ochiul meu veghează ca drumul lor să ducă sus, tot mai sus.

* * *

Am încercat să deslușim în tot ce s’a făcut în cele trei zile de adunare generală la Blaj, am încercat să desprindem rosturile „Astrei” acum în România Mare, după ce știm cât a lucrat ea pentru desrobirea neamului și pentru unirea cea mare dela înființare și până la 1 Dec. 1918. Și am văzut că „Astra” are același rost al unirii între frații despărțiți între ei. Trăim într’adevăr vremuri de desbinare, fiecare merge pe drumul său și roadele unei împreune lucrări se pierd. „Astra”, cu simțul ei național, a observat primejdia și caută să o înlăture. La Blaj, în zilele de adunare generală 19—21 Sept. 1936, ea și-a lămurit rostul și drumul pe care-l va urma mâine, adunând la altarul său fiii risipiți ai nației, ca acolo să se închine la icoane celui mai cald și mai curat românism. Acesta este înțelesul adunării generale al „Astrei” din zilele trecute, și Blajul, între zidurile căruia au vibrat sufletele în frățietate, ai cărui conducători au pregătit aceste serbări plămădind cheagul pentru frățietatea care va trebui să cuprindă toate colțurile țării, a mai înscris în cartea istoriei una dintre faptele cari îi vor veșnici numele.

Sosirea I. P. Sf. Mitropolit Alexandru la Blaj

— Cu Sufilele pline de bucurie, blăjenii și reprezentanți ai clerului îl primesc în gară — Intrarea sărbătorească în catedrală și la reședința mitropolitană —

Vineri, în 18 l. c., după amiaza la ora 3, I. P. Sf. Mitropolit Alexandru sosește cu acceleratul venind de la Lugoj, însoțit de suita Sa și de Rvs. Dr. Aug. Tatar și Victor Pop canonici și Cl. D. Dr. Ioan Cristea, notar consistorial cari i-au ieșit întru întâmpinare la Teiuș.

Gara, frumos împodobită cu verdeață și drapele, e plină de mulțimea celor cari au venit să fie de față la sosirea noului Păstor al bisericii unite. P. Ven. Capitlu mitropolitan este reprezentat prin Rvs. canonic Ștefan Roșianu. Autoritățile administrative prin d. Prefect al județului Târnava-Mică, armata prin d. lt. colonel Sângeorzan, iar Blajul prin d. Gr. Pădurean. Toate școlile din Blaj cu directori și profesori, sunt reprezentate. Apoi preoți mulți, cari s'au strâns din toate colțurile Ardealului, din toate satele până la cele mai îndepărtate. Era o după amiază cu cer senin; soarele și împrăstie razele-i cu căldură de toamnă ca o binecuvântare. În atmosfera aceasta liniștită, înălțătoare, I. P. Sfinția Sa coboară din tren în uralele mulțimii. În numele Capitlului Mitropolitan, al instituțiilor blăjene și al clerului, Rvs. Ștefan Roșianu salută pe Cel sosit întru numele Domnului, cu următoarele cuvinte:

Salutul Bisericii

Excelență, Părintele Ceresc, păzitorul, apărătorul și salvatorul bisericii noastre, chie-mându-Vă în fruntea ei, ca pe cel mai ales dintre aleși, ca pe cel mai dorit între doriți, a împrăștiat norii grei cari planau asupra acestei instituții atât de scumpă sufletelor noastre și a alungat din inimi îngrijorările produse pe urma unei îndelungate sedis-vacanțe.

Cunoscându-Vă, Înalt Prea Sfințite, ca pe un preot model, ca pe un dascăl învățat, ca pe un judecător drept și ca pe un bun păstor care sufletul și-l pune pentru oile sale, cu adâncă umilință mulțumim lui Dumnezeu pentru că V'a așezat în locul de grea răspundere, V'a chie-mat în moștenirea marilor înaintași: a neînfricatului luptător Inochentie M. Clain, a întemeietorilor de așezăminte culturale românești Petru Pavel Aaron, I. Vancea, Vasile Suciu, a generoșilor fondatori Grigorie Maior, Bob, Șulufiu, Mihail și a celorlalți cari au luptat cu curaj fără seamăn pentru drepturile bisericii și ale neamului nostru. Greu moștenire I. Prea Sfințite.

Avem toată nădejdea că, cu ajutorul lui Dumnezeu, nu veți pierde nimic din această moștenire, ci o veți sporii.

I. P. Sfințite, acum faceți primul pas în calitatea înaltă de Mitropolit, în Blajul istoric. În orașelul tinereții Ex. Voastre, în care V'ați format și călătorește caracterul de preot mare și de mare român. Cunoașteți Blajul și Blajul Vă cunoaște și Vă apreciază mult, Vă iubește sincer și Vă primește cu bucurie în haine de sărbătoare. Binecuvântarea Domnului peste acest prim pas și harul Lui să Vă însoțească toți pașii din viața de Mitropolit, care viață dorim să fie cât mai lungă.

Ne-am grăbit să Vă întâmpinăm în acest loc și în numele Capitlului, al clerului gremial cum și al tuturor institutelor de învățământ gr. catolice, ne-am grăbit să Vă exprimăm bucuria noastră, să depunem omagiile firești și să Vă exprimăm cele mai calde urări pentru o viață lungă și pentru o rodnică și binecuvântată activitate.

Excelența Voastră, fiți bine venit în numele Domnului! Stăpâne întru mulți ani!

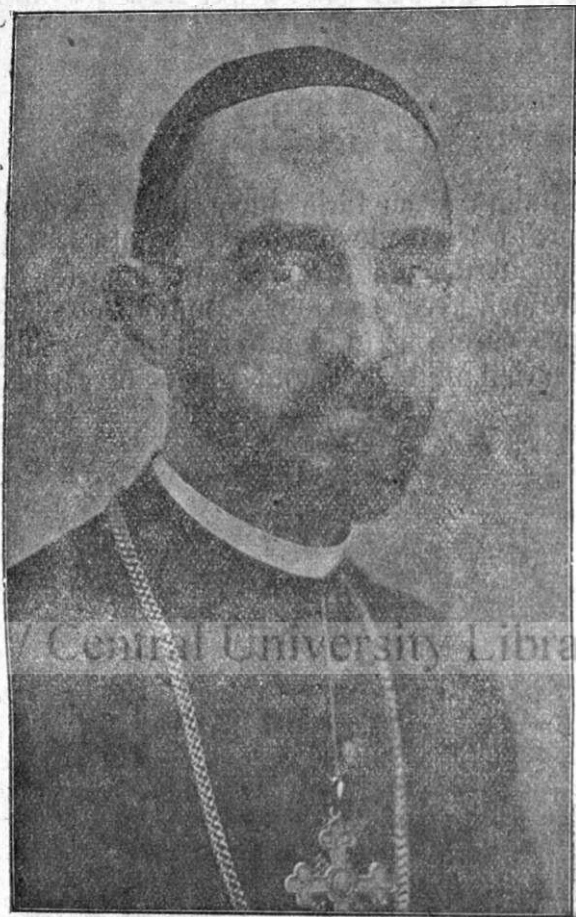
D. prefect S. Gizdavu salută pe I. P. Sfinția Sa în numele autorităților administrative, iar d. Grigore Pădurean, în numele Blajului, rostește următoarele cuvinte:

Înalt Preasfințite,

Cu 14 ani în urmă, când v'ați despărțit de Blajul nostru, ați lăsat regrete sincere în sufletul populației care V'a stimat și iubit mult.

Măhnirea ce ne-ați produs atunci s'a compensat doar prin mândria pentru noi de a fi fost înălțat la treapta de arhieru un Blăjan.

Astăzi, când Vă reîntoarceți, I. P. S., în

I. P. Sf. Mitropolit ALEXANDRU

calitate de conducător al întregii noastre Biserici Unite, bucuria noastră a Blăjenilor este deplină. De aceea în semn de nețărmită dragoste și supunere fiască, Vă zicem: Bine ați venit, și întru mulți ani Stăpâne!

*

Mișcat de primirea și de cuvintele auzite, I. P. Sfinția Sa răspunde tuturor prin următoarea cuvântare:

Virtutea fundamentală a oricărui Arhieru e smerenia

Reverendisime, iubite Ștefane,

În numele capitlului mitropolitan, în numele clerului gremial și al tuturor institutelor de învățământ din Blaj, ai ținut să-ți manifestezi sentimentele calde ale sufletului tău, cu toată sinceritatea care te caracterizează.

Eu mulțumesc Ven. Capitlu și tuturor institutelor gr. cat. din Blaj, Clerului gremial care a găsit un interpret atât de sincer, care să-mi manifesteze dragostea lor.

Bine ai spus, iubite Ștefane, că aici mi-am petrecut cei mai frumoși ani ai tinereții și că aici am clădit edificiul spiritual al sufletului meu, dezvoltând principiile pe care le-am sorbit de la maica Roma. Și lată-mă din nou, din mila Proniei cerești, reîntors la matcă cu toate greutățile cari s'au pus deacurmezișul. De sigur, nu fără voia lui Dumnezeu, care a voit astfel să ne pună la probă credința.

Școala Spiritului Sfânt e bună; ca să ne lăudăm, numai în Domnul; pentru că virtutea fundamentală a oricărui arhieru este smerenia. Noi nu suntem nimic în fața Celui de sus, care cârmuește totul. Am venit, iubite Ștefane, să mă consum ca o candelă pentru biserica noastră. N'am alt ideal decât să pot urma calea marilor mitropoliți ai Blajului. Ceresc, în genunchi, harul lui Dumnezeu, pentru că să pot să-l urmez.

Fiți asigurați, că veți avea în mine un tată, care vă strânge pe toți la sânul lui. Porunca să iubim pe aproapele este doar porunca fundamentală a evangheliei, alături de porunca iubirii lui Dumnezeu.

Mulțumesc pentru asigurarea colaborării voastre, căci singur, de sigur, nu pot face mult, ci cu toții uniți vom duce carul Bisericii noastre la isbândă.

De încheiere, I. P. Sf. Sa mulțumește dlui Prefect și dlui Primar pentru bunele sentimente, cu cari l-au întâmpinat și îi asigură de întreg concursul său pentru toate acțiunile ce duc la întărirea și înălțarea neamului.

*

Se formează apoi un cortegiu din publicul prezent, școlari și cercetași, care în sunetul clopotelor din turnul mănăstirii însoțește pe I. P. Sfinția Sa până la catedrală, pe străzile frumos împodobite cu verdeață și drapele, printre case împodobite cu covoare.

La intrarea în catedrală

În fața catedralei așteaptă reprezentanți ai Ven. Capitlu Mitropolitan în frunte cu Păr. prepozit Iacob Popa, și Rvs. Dr. Victor Macoveiu. Toți sunt îmbrăcați în odăjdii. Păr. Prepozit, în numele Capitlului, salută pe I. P. Sf. Sa cu următoarele cuvinte:

Binecuvântat cel ce vine întru numele Domnului

Înalt Preasfințite Părinte,

Un val de înaltă și sfântă bucurie străbate astăzi inimile tuturor credincioșilor sfintei noastre biserici.

Cu toți înălțăm imnuri de laudă atotputernicului Dumnezeu, pentru că s'a milostivit a trimite miresei sale, sfintei noastre biserici, pe mult așteptatul ei mire în persoana Înalt P. Sf. Tale.

Ne bucurăm, pentru că prin aceasta înce-tează cu ziua de azi vacanța prelungită la aproape doi ani a scaunului Sfintei noastre mitropolii, și care în timpurile grele, pe cari le trăim amenință cu multe și mari primejdii biserica noastră, — ne bucurăm de altă parte pentru că în calitățile înalte și în virtuțile distinse ale I. P. Sf. Tale aflăm chează deplină, că primejdiile și greutățile, cari vor veni asupra bisericii noastre, vor fi biruite și înlăturate.

Istoria ne este martoră, că biserica noastră română unită cu Roma, chiar de la începutul existenței ei, a avut parte de multe greutăți și de mari primejdii, din cari însă cu ajutorul Tatălui Ceresc totdeauna a ieșit biruitoare. Și ajutorul acesta ceresc i-s'a dat în arhierii și conducătorii ei vrednici.

I. P. Sf. Ta în sfintele meditații zilnice de sigur că adeseori îți amintești pe cei 12 înaintași ai I. P. Sf. Tale în scaunul bisericii noastre, cari toți au fost cucernici, adevărați apostoli, adevărați eroi și dacă era nevoie, martiri ai cauzei bisericii, pe care o oblăduiau.

Ei au reușit să biruiască toate dificultățile și primejdiile, cari au lovit biserica, așa încât nu numai că au păstrat patrimoniul celei biserici, dar au și sporit acest patrimoniu ducând biserica la progres și înaintare. Mai mult decât atât, au reușit să întărească și să conserve comoara cea mai prețioasă a

neamului nostru de pe aceste plajuri, limba românească și conștiința națională, în așa măsură, încât această comoară, acest patrimoniu național a trecut și s'a răspândit de aici dela Blaj și la celelalte regiuni locuite de români, iar când a sosit plinirea vremii, acest patrimoniu a constituit cea mai puternică pârghie la crearea României întregite.

I. P. Sf. Părinte, timpurile ce le putem întrezări în viitor, sunt din cele mai grele și pline de primejdii pentru biserică. — Timpuri mai grele poate, decât perzecațiunile din primele veacuri ale creștinismului. Timpuri de-a dreptul apocaliptice.

În țări nu tocmai depărtate de noi, biserică, mănăstiri, opere de cultură și artă, reazeme în cursul veacurilor cu concursul biserică, sunt incendiate și distruse. Călugări, preoți și episcopi sunt arestați și uciși. Un vifor cumplit și sălbatec vâiește amenințător în jurul nostru.

Patrimoniul nostru național e răvnit și pândit de dușmani, cari ne înconjoară.

Avem nădejde, că Domnul va îndepărta dela noi primejdia acestui vifor.

Dacă însă el totuși se va abate și peste noi, atunci tot Domnul ne va ajuta să-l biruim. Și putem fi siguri că ajutorul acesta biserică noastră îl va avea ca și în trecut în arhierul său, în I. P. Sf. Ta.

Avem toată încrederea, că I. P. Sf. Ta, prin cucerirea solidă și lipsită de orice rezervă, prin calitatea de apostol, de adevărat erou și prin hotărârea fermă de a fi, dacă se va cere martir al bisericii lui Hristos, ei reuși să provoaci și să scobori la noi ajutorul, darul și asistența divină a lui Dumnezeu. Vei reuși să trezești pe Hristos, care nu se poate să părăsească naia bisericii noastre care va pluti liniștită, sosind cu bine la limanul dorit.

În aceste gânduri întâmpinăm pe I. P. Sf. Ta cu cuvintele din sf. evanghelie: „Binecuvântat cel ce vine întru numele Domnului”.

Pasă I. P. Sf. Ta, de ocupă tronul glorios al acestei Biserici Catedrale.

Ocupă-l și-l stăpânește, spre mărirea lui Dumnezeu, spre întărirea și înaintarea neamului și a patriei române, spre binele și folosul sufletesc al nostru al tuturor și spre cea mai înaltă fericire, mulțumire și satisfacție sufletească a I. P. Sf. Tale, întru mulți, mulți ani!

Cine ancorează în Isus Hristos, nu se teme de viforele lumii acesteia

I. P. Sfinția Sa rostește apoi înaintea ușii catedralei următoarea cuvântare:

Încep cu cuvinte cu cari Ți-ai terminat cuvântarea. Ai rostit fraza evanghelică: „Binecuvântat cel ce vine întru numele Domnului”. — Frază mult cuprinzătoare, lapidară, care spune atât de mult. Spune că n'am venit în mijlocul vostru în numele vanității lumii acesteia, nici în numele vreunui partid politic, ci a trebuit să vin precum am și venit în numele crucii lui Isus Hristos, „acela, care este capul bisericii lui Hristos, stăpânul cerului și al pământului”.

Am venit în numele evangheliei, dragostei preconizate de Isus Hristos, pentru că după puterea harului dumnezeesc să actualizez doctrina-i dumnezească. În realizarea ideală a doctrinei și vieții lui Isus Hristos, care este calea, adevărul și viața. Iată în numele cui am venit.

Cine ancorează în Isus Hristos, acela nu se teme de viforele lumii acesteia. Merge dacă e nevoie, fie și la eșafod. Și mă voi duce, cu inima și cu sufletul senin, de va fi nevoie. N'am nici o ambiție, ci singur numai de a servi

altarul Bisericii lui Isus Hristos și altarul neamului.

Primejdii multe se arată și mulți vreau să dărîme biserică lui Isus Hristos. — Isus Hristos pare că însuși doarme în corabia Bisericii. Ci el veghează, totuși; și atunci nici curajul nostru nu-l lertat să scadă nici o clipă.

Sînt povara ce apasă umerii mei. Dar sub conducerea luminată a urmașului Sf. Petru, Păstorul suprem, vom isbăti să ducem corabia lui Isus Hristos spre liman nerăsturnat de mîntuire.

Al pomenit, Il-me Die Prepozit, pe cel 12 ilustrat înalță al scaunului mitropolitan. Bine ai făcut, că i-ai pomenit, pentru că să mă îmbărbătez și eu, inspirându-mă din viața și faptele lor, ca să nu vă dau de rușine ca șef al Bisericii noastre.

Cerșesc în genunchi harul Spiritului Sfânt, pentru că să mă ocrotească pe mine și colaboratorii mei, pentru că astfel să ne jertfim timp și suflet pentru Biserica noastră.

Darul lui Dumnezeu să se coboare asupra tuturor fiilor mei, ca să încreștăm în analele Bisericii noastre pagini de glorie, mărire, și ca să ne putem dărui viața pentru Biserica lui Isus Hristos.

Așa să ne ajute Dumnezeu!

***

Intrînd în catedrală, noul Păstor celebrează *Vecernia* împreună cu *Litie*. După terminarea *Vecerniei*, în cortegiu de preoți și în sunet de clopote, I. P. Sfinția Sa merge, pe jos, la reședința mitropolitană, instalându-se în bătrînul castel care mai bine de un an și jumătate își așteaptă Stăpînul.

Intronizarea I. P. Sf. Mitropolit

s'a făcut sîmbătă în 19 Sept. în biserică catedrală. A fost de față public mult, venit din toate părțile Ardealului. Preoți mulți, reprezentantul nunțiatului Mgr. Senzi, dñii Victor Iamandi, ministrul Cultelor, Valeriu Pop ministrul Industriei și Comerțului, subsecretar de stat Aurelian Bontoiu au reprezentat guvernul. Ex. Sa episcopul coadjutor Vorbuchner a reprezentat episcopia rom. catolică din Alba-Iulia. Toate episcopiile unite au fost reprezentate prin delegații de canonici.

Dimineața la ora 8½ preoțimea s'a strîns la catedrală de unde a plecat în procesiune, în frunte cu preoții concelebranți, spre castelul mitropolitan. Sunetul clopotelor din turnul mănăstirii învâluie cu nevăzut vîl întreagă procesiunea care se întorcea dela castel avînd în mijloc pe I. P. Sfințitul Mitropolit.

Ajuns în catedrală, I. P. Sfinția Sa s'a oprit la Scaunul împărațesc, așezat în partea dreaptă și după rînduiala ceremonialului s'a proclamat pe sine nou numit Arhiepiscop și Mitropolit de Alba-Iulia și Făgăraș. Păr. vicar Dr. Victor Macaveiu l-a predat cheia bisericii catedrale după care Mitropolitul a îngenunchiat rugându-se fierbinte. În timpul rugii, corul condus de d. prof. C. Cherebeteu, a cântat „Împărate Ceresc”!

Așezat pe scaunul din presbiteriu, Mitropolitul poruncește apoi să se citească scrisorile de numire. Se citește mai întâi decretul regal de către păr. diacon Dr. I. Cristea.

Se citesc apoi *bulele de numire* venite dela Roma. În latinește a fost citită de păr. diacon Dr. S. Todoran iar în românește de către păr. I. Cristea.

***

Urmează apoi *omagiile clerului și urmașilor* cuvîntare rostită de Păr. vicar Dr. Victor Macaveiu:

Cuvîntarea păr. vicar Dr. Victor Macaveiu

Excelență, I. P. S. Părinte,

Se împlinesc azi-mîine 20 de luni, de când Provedința dumnezească a mutat din șirul celor vii pe Păstorul acestei Arhidieceze, pe Mitropolitul Provinciei de Alba-Iulia și Făgăraș, pe marele Vlădică al Blajului, care a fost Vasile Suciu. — Pomenirea lui va rămîne în amintirea contemporanilor și numele lui se va scrie în istoria ultimelor decenii, în istoria marilor abuciumări, cari au precedat și cari au urmat după unirea cea mare a neamului nostru! În istoria bisericii unite, numele Mitropolitului Suciu va fi perpetuat în legătură cu luptele și cu problemele de nouă așezare ale bisericii noastre în cadrele României întregite. Iar în istoria Blajului numele lui Vasile Suciu va fi pomenit cu atributul de *mare ctitor* de școli și de instituțiuni închinete culturii și educației creștine a neamului românesc.

Preasfinte,

se împlinesc 20 de luni, de când Scaunul Mitropolitan de Alba-Iulia și Făgăraș este vacant și nimeni nu a mai șezut în acest tron arhieresc, ca de acolo să vestească, prin graia de arhieru, cuvîntul Domnului. — 20 de luni, în cari am plîns moartea celui dus dintre noi, ne-am rugat pentru odihna sufletului său și în cari, cu rugăciuni fierbinți, am cerut Părintelui ceresc, ca să ne învrednicească de vrednic urmaș al celui dus de vrednic urmaș pe Scaunul ilustrat de atîți glorioși antecesor, cari au fost Episcopii și Mitropoliții Blajului!

Și, iată, după aceasta lungă așteptare, în sfârșit mila Domnului a fost cu noi, și Domnul a ascultat rugăciunea servilor săi. Și cu hotărîrea celor mai mari, ai Bisericii, Domnul te-a trimis pe I. P. Sf. Ta în mijlocul și în fruntea noastră.

Fii bine venit, I. P. Sfinție, în orașul unde ai petrecut o bună parte din viață și de care Te leagă de sigur încă amintirea muncii ce ai desfășurat-o ai vreme de atîția ani! — Fii bine-venit în Catedrala aceasta, în Scaunul de Arhiepiscop și Mitropolit unde aduci toată experiența, ce ai cîștigat-o vreme de 14 ani ca Episcop al Lugojului! — Fii bine-venit cu dragostea, pe care știm că ai avut-o către Clerul și poporul ce Ți-a fost încredințat în trecut, și pe care suntem convingi, că o vei avea și de acum înainte. Fii bine-venit, cu toată căldura și cu toată râvna apostolică cu tot tezaurul de cultură și de știință, pe care ai cultivat-o mereu, pentru folosul și mîndria bisericii noastre. — Fii bine-venit, cu toate sentimentele de dragoste pentru neamul, din care facem parte și cu tot entuziasmul ce Ți ai pentru propășirea lui, pentru fericirea lui, pentru înălțarea patriei lui!

Fii bine-venit în moștenirea pe care o preia astăzi!

Este moștenirea, pe care Ți-au lăsat-o cei 12 antecesorii ai I. P. Sf. Tale. Este un întreg tezaur plin cu merite pentru biserică și neam, agonizite de vlădicii Blajului, tezaur, pe care, suntem de asemenea convingi, că îl vei chivernisi și Ți vei spori, prin aceeași muncă apostolică, culturală națională și patriotică, prin aceeași adîncă și dîră dragoste pentru Clerul și poporul nostru cu aceeași rezolvă hotărîre de apărare a cinstei; și demnității acestui Scaun, de apărare și propovădăire a credinței și a moralei, pe care o învață biserică noastră.

Este moștenire frumoasă, glorioasă, și în același timp, o moștenire grea și plină de mari răspunderi și mari așteptări.

Mitropolitul Bisericii Unite din România întregită trebuie să fie far luminător și îndrumător pentru cărările neamului deritor de o nouă unire: unirea într-o singură credință religioasă! Mitropolitul Blajului reprezintă, el, mai ales, Biserica Unită, în întregimea ei, cu toate nădejțile ce se leagă de un ideal religios, a cărui realizare se așteaptă, tocmai dela Biserica Unită!

Iar ca *Arhipăstor al Arhidiecezei* câte nu sunt greutățile, cu cari vei avea I. P. Sfinte, să lupți, câte nu sunt problemele, pe cari va trebui să încerci a le rezolva, câte zile și câte nopți nedormite îți va pricinui aceea „grijă de toate bisericile” de care vorbește adostolul, c. Corinteni II c. 11, 28): acele primejdii cari răsar din partea dușmanilor și a necredinței, din partea fraților falși, — câtă strângere de inimă îți va pricinui necazul și durerea cutărui frate preot, greutățile lui pastorale ori familiare, câtă bătaie de cap îți va da grija prevederii cu hrană sufletească sănătoasă atâtor suflete risipite în largul acestei țări, câte biserici vor mai trebui clădite, ori re-clădite câte case parohiale lipsesc încă, câte văduve și orfani chiar câți preoți deficienți, așteaptă un spor de pensie ori de ajutor, ea să poată duce o viață cât de cât mai omenească!

Dar nu vom mai continua! Pentru că știu, că crucea de aur, ce atârna pe pieptul unui arhieru este semnul jugului Domnului! Este o greutate, mai mult decât o onoare!

I. P. Sf. Ta ai dat și până acum dovada, că, mai pe sus de puterile omenești, ai avut totdeauna încredere în ajutorul Domnului, a cărui cauză ai slujit-o și știu că o vei sluji și în viitor, a cărui glorie ai căutat-o și știu că o vei căuta și de acum înainte. Trecutul și activitatea de până acum a I. P. Sf. Tale ne sunt garanția, că inspirându-te din viața și faptele antecesorilor I. P. Sf. Tale vei căuta să mergi neobosit pe căile apostoliei creștinești și românești.

Și în aceasta privință și în aceasta cale de apostolie pe care I. P. Sf. Ta o inaugurezi astăzi fie-mi permis I. P. Sfinte, ca în numele Clerului și al Poporului Arhidiecezei să prezint întreg omagiul nostru filial și să prezint întreagă ascultarea noastră canonică, întreagă neprecupețita și sincera colaborare a sfetnicilor mai de aproape, cari constituie Consistorul Arhiepiscopesc și Metropolitan, pentru ca toți împreună slujind aceleași idealuri împlinindu-ne aceeași chemare și misiune preoțească, să putem contribui la tot mai mare glorie a lui Dumnezeu, la tot mai deplină propășire a neamului nostru, la tot mai reală sfințire a sufletelor răscumpărate cu sângele Domnului și Dumnezeului nostru Isus Hristos.

Intru mulți ani, Stăpâne sfinte!

Cuvântarea I. P. Sf. Mitropolit

Prezentându-mă în mijlocul vostru, din mandatul Romei Eterne, ca episcop al sufletelor voastre răscumpărate cu mare preț, îmi țin de datorie să-mi fac profesiunea credinței în fața voastră, pentru că unul fiecare din voi, să fie în elar cu atitudinile mele prezente și viitoare.

Isus Hristos, capul dumnezeesc nevăzut al Bisericii, face din Petru, organul sau instrumentul spre a transmite în mod autorizat, credincioșilor săi învățăturile și ordinele sale. Urmând lui Petru în prerogativele sale Papa, El este după concepția noastră catolică creierul trupului mistic al Bisericii. Precum în trupul omeneesc creierul, zice arhiepiscopul de Amalfi, monseniorul Marini, este organul gândului, regulatorul sistemului nervos și zona centrelor psico-motore ale cuvântului, cântării, scrisului, abilității profesionale, tot astfel Papa, păzitor al adevărului descoperit, regulează în trupul mistic, mișcările doctrinare, morale, sociale, disciplinare, liturgice, artistice, estetice, cu întreg ansamblul vast al vieții supra naturale. (Gli del splendori del Credo, pag. 306, Amalfi 1934).

Poetul italian Giosue Carducci, a putut scrie despre Roma următoarele versuri: „Salve zeiță Roma! Cine nu te cunoaște, are mintea învăluită de negură rece, și'n inima lui vegetează trândav, jungla barbariei. — Salve zeiță Roma! Inchinându-mă în fața ruinelor Forumului, eu urmăresc cu dulci lacrimi și ador, risipitele tale urme, o Patrie, zeiță, sfântă mamă. — Cetățean sunt prin tine al Italiei, prin tine post, o mamă a popoarelor,

care dăduși duhul tău lumii și Italiei, imprimată-i sigilul gloriei tale”. Și acelaș poet a mai scris în poemul său „Roma”: „admir de pe Gianicul, imaginea urbei, imensă corabie lansată spre cucerirea lumii. Oh naie! care cu prora ta atingi înaltul ameziterului infinit, fă ca sufletul meu să străbată la limanul tainicelor țărături”.

În aceste versuri, se compendiază întreg rolul Romei, care în și prin Papi, urmașii Sfântului Petru, a devenit mama popoarelor și a dat duhul său lumii, încreștinându-o, civilizându-o. Și iarăș, numai prin Papi a pornit Roma, corabie imensă la cucerirea și stăpânirea lumii întregi, și prin urmașii lui Petru, cărmaci năii lui Hristos, atinge prora corabiei Domnului, culmile ameziterului infinitului, și ne duce sufletele spre țărături tainice, ai mântuirii veșnice. Cine cunoaște istoria, își dă seama de acest adevăr pe care ni-l sugerează poetul Carducci. La Roma au fost înfrânte toate ereziile, la Roma ni s-au deschis și ni se deschid căile adevărului, ni se arată calea mântuirii în mijlocul vârtejului, frământărilor sociale, și ni se deschid largi perspectivele ferisirii ce ne așteaptă sufletele dincolo de mormânt. Poetul Carducci, s'a gândit poate numai la Roma profană. Noi însă transpunem cuvintele lui, atât de sugestive, pe planul creștin, pe planul supra natural al mântuirii.

În afară de creier, trupul mistic al Bisericii, are și o inimă, vizibilă și ea, și aceasta este Episcopatul. Episcopii sunt mulți, dar Episcopatul e unul, așa cum era unul colegiu apostolic, căruia i-a urmat el. Hristos, prin ei și în ei formă Biserica primitivă, carea continuă până la noi în aceeași structură, pentru că și astăzi Hristos, e unit de episcopii săi, care atârna de Petru ce re trăiește în Papi.

Cât de nobilă este această inimă, care pulsează neîncetat de dragostea infuzată de Spiritul Sfânt, care îi pune ei pe episcopi, să guverneze Biserica lui Hristos. Frumusețea acestei inimi, amploarea și profunzimea ei îi dau o minunată armonie, pentru că ea, îi îmbrățișează pe toți, pe buni și pe răi, se emoționează în fața tuturor mizeriilor omenești: mizerii materiale și mizerii morale și dă naștere prin impulsunile sale la opere reparatoare și providențiale. Ca și inima, trupului omeneesc, tot astfel și Episcopatul, inima trupului mistic, poate fi definit, organ de circulațiune. Precum inima atrage la sine sângele venos din toate profunzimele organismului și singură respinge în artere și vine lichidul reîntinerit, care trebuie să hrănească țesuturile, tot astfel episcopatul prezidă la distribuirea sângelui lui Hristos în toată Biserica și face ca acesta să parvină la singuraticile mădulare, spre a-le conferi nouă viață și a adăuga reînviată vigoare. Episcopatul în mâinile cui sunt toate tainele, este distribuitorul harurilor și carismelor acelor.

Ce n'a produs Episcopatul în sinul Bisericii unde reprezintă, cum am spus inima ce bate cald pentru interesele vitale ale Bisericii, inimă ce stă sub impulsunile Spiritului Sfânt? Nu știu noi că cele mai înalte școli, cele dintâi școli se datoresc inițiativei generoase a episcopilor. Teodoro di Cantorbry, fondă cele dintâi școli de limbi elatice și de științe în Anglia. Rabanus Maurus, arhiepiscop de Mainz, dădu viață instituțiilor științifice din Germania și așa mai departe. La noi nu fondă și deschise cele dintâi școli românești un Petru Pavel Aron? și nu se distinsă toți arhierii români cari s'au perindat pe Tronul Blajului până la marele Vasile Suciu al doilea ctitor al Blajului, pe terenul mai ales al instrucției școlare? Să pomenim de ceeace a realizat Episcopatul pe terenul social? Numele episcopilor cari s'au distins pe acest teren este legiune. Ca să nu fim prea lung vom pomeni cum un Keteller, în vremuri mai aproape de noi, s'a ocupat el mai întâiu în mod amplu și științific, de chestiile muncitorești din Germania, făcându-se campionul acțiunii catolice

de acolo. Voiu pomeni cum la 1890, cardinalul Manning, arhiepiscop al Londrei, reuși să redea liniștea Londrei, făcând să înceteze straiul muncitorilor din docuri, făcând să prevaleze rezonațele justiției. Și câți alții n'ași putea pomeni, dar e de prisos.

Ei da, episcopii l-au imitat pe sfântul Augustin, care spunea enoriașilor săi: „eu nu vreau să mă mântuiesc fără de voi. Nu, Dumnezeu meu, nu vreau să mă mântuiesc fără de acest popor pe care mi-l-ai dat să-l conduc; să pot numai ocupând unul din ultimele scaune din cer, să mă văd înconjurat de toți fiii mei. Ce dorește en oare? de ce vorbesc? de ce sunt episcop? de ce sunt pe lume? spre a trăi în Isus Hristos, dar a trăi împreună cu voi. Aceasta este pasiunea mea, este onoarea mea, este gloria mea, este bogăția mea”. (În viața Sfintei Monica de Bougaud).

L-au imitat pe Sfântul Ioan Gură de Aur, care spunea și el credincioșilor: „voi îmi țineti locul de tată, de mamă, de frați, de fii, de oricui: nu simțesc bucurie nici durere, decât dacă vă privește pe voi. Chiar și dacă n'ar trebui să dau seamă de sufletele voastre, nu pentru asta aş rămânea mai puțin nemângăiat pierzându-vă, precum nu e mângăiere pentru un tată, când își pierde fiul, de a fi făcut totul în puterea sa spre a-l mântui. A fi justificat sau nu, oarecând la Tribunalul cel înfricoșat, nu este teama cea mai vie a îngrijorărilor mele și a fricii, ci ea să fiți mântuiți cu toții, toți fără de nici o excepție, toți și pentru totdeauna fericiți. Aceasta e necesar, aceasta e destul pentru fericirea mea. Cel ce se mîră auzindu-mă vorbind așa, ar merita să nu știe ce va să zică a fi tată”. (Omelia 3, în Faptele Apostolilor).

Nu s'au expus și iluștrii arhierii ai Blajului pentru fiii lor sufletești, pentru națiunea lor? Nu e destul să pomenesc pe un Ioan Micu Klein, pe un Ioan Bob, pe un Alexandru Șterca Șulău, fără a voi să detrag meritele acelor pe cari nu-i pomenesc? Nu din dragostea față de fiii lor sufletești au isvorit și toate fondurile și fundațiunile și instituțiile de binefacere care înpânzesc Blajul nostru și înpânzesc ca o vastă rețea întreagă Provincia noastră Metropolitană? Da, arhierii noștri s'au despuiat pe sine, au trăit săraci, ca să înbogătească națiunea, să înbogătească Biserica și pilda lor strălucită a aprins scântea dragostei față de cei săraci și umili și în atâtea alte inimi generoase ale fiilor mireni ai Bisericii, cari s'au luat la întrecere cu părinții lor sufletești, marii arhierii ai Blajului și ai celorlalte scaune episcopicești.

Aureola ce înconjoară capul episcopilor îi resfrânge și asupra preoților. Preoții doară sunt colaboratorii din voința lui Hristos ai episcopilor. Ei sunt arterele și vinele prin cari sub impulsul episcopilor se transmite sângele răscumpărării tuturor sufletelor în împărăția credinței și a harului. Fără preoți toate eforturile episcopilor pentru propagarea și fundamentarea sau cimentarea credinței, ar fi fost zadarnice. Preoții au fost misiionarii credinței și sunt și până în ziua de astăzi răspânditorii verbului divin, la toate neamurile, până la sfârșitul veacurilor. Istoria bisericii fără preoți ori că sunt preoți de mir, ori ieromonahi, ar fi lipsită de cele mai glorioase pagini ale sale.

În ce ne privește pe noi Români, vreau să spun biserica noastră română unită, este meritul preoților noștri, dacă s'a menținut sufletul național în mijlocul neamului, și dacă n'am dispărut în mijlocul neamurilor europene cari și-au făcut vad de scurgere printre noi.

Este meritul acestei preoțimi dacă, s'a putut reîncopeia sfânta unire cu Roma Eternă, și s'a menținut această sfântă unire, până în ziua de astăzi cu roade atât de binecuvântate pentru întreg neamul românesc. Preoțimea bisericii noastre unite înregistrează în analele neamului și ale bisericii mulți martiri naționali, pomenesc numai

procesul Memorandului, și mulți martiri ai credinței în decursul persecuțiilor religioase cari nu ne-au eruat nici pe noi. Și-a dat tributul de sânge, pe altarul neamului și al Bisericii.

Preluând eu frânele conducerii arhidiecezii de Alba Iulia și Făgăraș, conțez pe neapăratul spirit de jertfă deja deatâtea ori încercat al acestei preoții, atât în chestiile mari ale neamului, cât și în marile chestii și vitalele chestii ale credinței Romei străbune.

Dar, nu pot în această elipa, să uit nici de respectul și dragostea ce-o port persoanei auguste a Majestății Sale și Tronului, căruia îi dă atâta strălucire. Când am depus jurământul de fidelitate în mâinile Majestății Sale, mi s-a spus textual: „Majestatea Voastră, întru chipați, sintetizați, puterea cea mai înaltă în stat, sunteți culminația puterii. Iată datorita noastră de a-ne ralia cu toții în jurul Majestății Voastre. Autoritatea supremă doară este garanția libertății. Ștergeți autoritatea și toți vor porunci. Iar când poruncesc toți, libertatea evaporază, porunca tuturor se reduce la porunca nici unuia, adică la anarhie în anul căreia există deapănarea liberi și sclavi; dreptii sau sclavii temerității și ai prepotenței, de cari se prevalează deapănări cei necinstiți. A apăra drepturile tuturor și ale fiecăruia, a împiedeca să se atenteze la ele, a pedepsei nedrepte oprimări, e marea sferă de activitate a autorității. Iată de ce autoritatea este generatoarea și păzitoarea libertății. Gelos de libertatea popoarelor Episcopatul, a apărut întotdeauna autoritatea care vine dela Dumnezeu, proclamând că regii, slugile lui Dumnezeu sunt, nouă spre bine, iară de facem rău să ne temem, că nu în zadar poartă sabie”. (Romani 13, 1, 4).

Vedeți deși iubiți frați, cum respectul celui am față de cele trei trepte ale ierarhiei bisericești se împletește armonic, cu respectul față de suprema treaptă a autorității lumesti, față de augusta persoană a Majestății Sale, bazat tot pe preceptele evanghelice. Relațiile și în fața voastră sentimentele de fidelitate față de augusta persoană a Regelui nostru Carol al II-lea, și reînnoiesc interpretându-vă gândul și sentimentele voastre de fidelitate neprecupețită față de deținătorul puterii supreme de Stat, în scumpa noastră Românie Mare.

Un ultim cuvânt către voi iluștrii membri ai venerabilului capitol metropolitan. Voi sunteți colaboratorii mei cei mai intimi, împreună cu voi trebuie să port greutatea zilei și căldura (Matei 20, 12). Dați-mi mână de ajutor în chip loial și sincer, cum nu mă îndoiesc că-mi veți da, pentru că să ducem la izbândă cauza sfântă a bisericii noastre, ce se confundă cu cauza lui Hristos însuși. Numărați atâtea iluștrii antecesorii în stălele voastre canonice: Țipariu, Moldovanuș, Grama, Bunea, Marcu și alții mulți, încât pilda acestora, spiritul de jertfă și abnegațiune eroică a acestora, îndemnând vă îndeamnă și pe voi să urmați căile lor spre ridicarea Sionului nostru românesc.

Drept încheiere cerșesc dela Părintele Lu-minilor, toată darea cea bună și tot darul desă-vârșit asupra muncii și activității noastre. Darul Domnului să fie eu noi cu toți. Amin.

Sf. slujbă urmează apoi lin și curgător, slujită de sobor de preoți în frunte cu noul Păstor, ca un balzam ceresc. Corul catedralei cântă dulce și armonios: Pe Stăpânul nostru, Doamne pomenește-L întru mulți ani. La sfârșitul sf. slujbe, I. P. Sf. Mitropolit dă binecuvântarea papală, după care în procesiune și în dangăt de clopote, e condus la reședința metropolitană, salutat cu bucurie de mulțimea credincioșilor cari neputând încăpea în catedrală, l-au format cordon de onoare dela catedrală la castel. Cu aceasta solemnitatea întronizării s'a terminat.

Marile serbări ale „Astrei” dela Blaj

Sub steagul bătrânei Asociații de lumină s'au strâns peste o sută de mii de Români, din toate colțurile Ardealului — Malestarea Sa Regele, Prea Sfințiți Arhieri și membrii ai guvernului de față la serbări

19 Sept. Astăzi încep la Blaj marile serbări organizate de desp. Blaj al „Astrei” din prilejul împlinirii lor 75 de ani de viață a acestei tovarășii de lumină, precum și adunarea generală anuală. Ochiul și se perindă cu ulmire peste podoaba orașului în care citești truda și ostenețele blăjenilor cari de săptămâni multe lucrează cu zor la pregătirea serbărilor. Porți de triumf, acoperite unele cu verdeață și drapele, întretate străzile dela gară până la catedrală. Pe stâlpi îmbrăcați în ghirlandă flutură malestos sute de steaguri, ca un semn de mândrie națională.

Palatul cultural, unde se vor ține ședințele festive, terminat doar în dimineața zilei de început al serbărilor, așteaptă, ca un crai tânăr, oaspeții înalți. Cele două drapele, ca două sentinele în vârf de munte, își flutură încet culorile parc'ar face semne tainice, doar de organizatori înțelese.

Peste drum de palat, în birourile „Astrei”, publicul intră și lasă fără încetare. Telefoanele sbârâie mereu, anunțând noul și noul oaspeț. Secretarii dau informațiuni, biroul de încartiruire se trudește ca'n micul oraș să împace, dând găzduire, zecilor de mii de oaspeți. Cu toată bunăvoința și răbdarea, biroul de încartiruire nu poate mulțumi pe toți, căci nu se poate. E prea mic Blajul, prea mulți sosiți doar acum, fără a fi anunțați, ca să-l poată găzdui pe toți.

Străzile sunt împânzite de mulțimea oaspeților sosiți. Până la gară treci parcă printr'un furnicar. Gara e frumos împodobită, cu urări de „bun sosit”. E după masa, ora 4 și public mult în frunte cu conducerea Desp. Blaj al „Astrei” așteaptă Comitetul Central care sosește dela Sibiu cu acceleratul de 4.44. În numele desp. Blaj al „Astrei”, d. președinte Al. Lupeanu-Melin, adresează oaspeților, la coborirea din tren, următoarele cuvinte de „bun sosit”:

La primirea Comitetului Central

Despărțământul Blaj al „Astrei” este fericit să primească pe iluștrii pionieri dela centru.

Vă aduce aici, în vechiul orașel de cărți și de cărțurari, o dată istorică, un prilej de mare sărbătoare: jubileul de 75 ani dela înființarea instituției noastre, ale cărei destine Domniile Voastre aveți marea dar greaua misiune să le conduceți. Sunteți statul major al ei, pe cari Vă stimează și Vă privește cu admirație un întreg neam, un întreg popor.

Venind la Blaj, bătrâniți cărări cunoscute, pe cari marii înalțași ai Domniilor Voastre le-au făcut de atâtea ori, începând cu anul de organizare al „Asociațiunii”, la 1863, și până la strălucitul jubileu de 50 ani de viață, la 1911.

Aici, în patria lui Timoteu Țipariu și a lui Ion Micu Modoveanu, în lăcașurile mitropolitilor Alexandru Șterca Șuluțiu și Vasile Suciu, toți luceferi sau fondatori ai „Astrei”, sunteți acasă.

Ați venit în al doilea sedlu al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, care Vă primește acum cu aceeași dragoste și căldură cu care a primit Stăpânul frațesc pe Țipariu, pe Moldovanuș și pe Mitropolitul Vasile, când au condus ei destinele glorioasei noastre asociațiuni.

Dacă nu veți avea însă confortul și strălucirea centrului, Vă oferim, în schimb, entuslasmul sufletelor noastre pentru problemele

„Astrei”, pe cari cu atâtea onoare le reprezentați și le slușiți. Vă oferim căldura inimilor și iubirea, cari sperăm să acopere toate imperfecțiunile și scăderile de cari eventual Vă veți zbi.

O modestă așezare de dascăli, de școale și biserici, de biblioteci și arhive, își dă silința, să îndulcească cu dragoste neajunsurile. Sunteți al noștri și avem convingerea că la dragostea noastră de soldați de front, veți răspunde cu dragoste și înțelegere.

În numele despărțământului „Astra”, în numele purtătorilor de lumină culturale din acest istoric orașel și flutur al Târnavelor, Vă zicem:

Bine ați venit!

Inaugurarea Palatului Cultural

Publicul se înșirue apoi și cu membrii Comitetului în frunte pornește spre Palatul Cultural, așezat în colțul de miază-zi al pieței, unde, prin sfîșirea apei și stropire se face inaugurarea. Slujește sobor de preoți, pontificând Il. Sa pâr. prepozit Iacob Popa, care face un scurt istoric al Palatului. Clădirea a fost ridicată pe spesele statului care a dat în acest scop câteva milioane. Banii însă n'au ajuns, așa că Mitropolia Blajului a trebuit să verse din buzanarul său mai multe sute de mii Lei, pentru ca palatul să poată primi la serbările „Astrei”, așa precum se cuvine, pe M. Sa Regele și pe membrii guvernului.

La ora 6^{1/2} s'a ținut, în sala de gimnastică a liceului de băieți, ședința intimă a președinților de despărțăminte. D. dr. Nicolae Căliman dela Brașov a ținut o conferință despre „Școala Târânească a „Astrei”. În seara aceleiași zile, după „tradiționala seară de cunoștință”, s'a ținut în sala de gimnastică ședința secției medicale și biopolitice, d. dr. Pompiliu Nistor vorbind despre „Organizarea sanitară rurală” iar d. dr. C. Radu despre „problema spitalelor”.

* * *

În acest răstimp, dela gară curgeau mereu mulțimile spre oraș. Veneau cântând, în șiruri lungi, de răsuna văzduhul până în depărtări. Veneau cu mîile, cu preoți și învățători în frunte, tineri și bătrâni, femei și fete, din toate județele Ardealului, din Munții Apuseni și din seculme, din județul Brașov și Țara Oltului, de pe Târnavă și de pe Mureș, de pe Câmpia Libertății care l-a găzduit, șoptindu-le din trecut șoapte iubitoare de mamă.

Am trecut târziu, după miez de noapte, printre taberele așezate pe Câmpia Libertății. Vedeam parcă Ardealul întreg, ca atunci la 48. Din loc în loc se înălțau cântece, parcă bucați rupte din suflute, și umpleau valea Târnavă până în depărtări. Și se urcau și spre bolta cerească, senină ca'n povești, cu mii de lumini cari luminau ca o binecuvântare mulțimea depe Câmpia Libertății. Cu eoonul cântecelor în urechi, sub vraja cerului ca stele căzătoare, gîndul fugindu-mi și spre marea adunare națională dela 48, am părăsit Câmpia Libertății prin ieșirea dinspre „crucea lui Iancu”.

Din cauza serbărilor Astrei numărul de față al gazetei a apărut cu întârziere.

Ziua II-a a serbărilor

20 Sept. De-abia s'au revărsat zorile asupra orașului când mulțimea participanților a umplut străzile Blajului. O dimineață frumoasă, cu ceață ca un văl subțire prin care săgețile soarelui treceau biruitoare. Muzica din Brateiu ăntreacă străzile după program, sunând deșteptarea, cu toate că lumea era sculată încă de cu noapte.

Punctul prim din programul zilei e sf. liturgie arhierască slujită în catedrala din piață. Slujește I. P. Sf. Sa Mitropolitul Dr. Alexandru Nicolescu, înconjurat de Preasfinți: Iuliu al Clujului, Alexandru dela Baia Mare și Ioan dela Lugoj. E de față și I. P. Sf. Sa Episcopul Valeriu al Orăzii.

Piața din fața catedralei e înconjurată de mulțimi din toate părțile Ardealului, așteptând sosirea M. Sale Regelui. Tot astfel străzile până la gară. Armata, poliția și preregimentari în ordinea pe toate străzile. Peste 100 de mii de oameni au pătât în Blaj din prilejul serbărilor „Astrei”.

A fost peste puterile gazetarului să prindă în slove numele tuturor comunelor și persoanelor mari cari au fost de față la serbări. Căci atâtă lume încă nu s'a vădus, nici când pe străzile Blajului. Amintim doar regiunile de unde au venit trenuri întregi, cu multe mii de oameni. Astfel valea Târnavelor cu echipele lor de călușeri, părțile sibiene cu frumoasele costume de pe la Săliște, țara Oltului și țara Bârsei de unde eu venit și comune săsești, ținuturile secuizate, îmbrăcând în haine ungurești un trup în care bătea o inimă românească, apoi valea Mureșului pe întreg cursul lui, dela izvor și până în Banat, Câmpia, părțile Clujului, Bihor, Maramureș și părțile Bistrițene.

De dimineață a sosit un tren în gară aducând pe membrii guvernului: Dăil primministru Gh. Tătărăscu, I. Inculeț, ministru fără portofoliu, Dr. C. Angelescu, ministrul Instrucțiunii, Al. Lapedatu, ministru de stat, Mircea Djuvara, ministrul justiției, C. Dimitriu, președintele Senatului, N. N. Săveanu, președintele Camerei cu o delegație de deputați străini, Aurelian Bentoiu, Tiberiu Moșoiu, subsecretari de stat, Victor Cădere, ministru României la Viena. Mai sunt de față I. P. Sf. Sa Episcopul Valeriu Traian Frențiu, al Orăzii, Dr. Nicolae Bălan al Sibiului, Dr. Vasile Lăsdrescu al Caransebeșului, Andrei Magier-Crișanul al Aradului, Nicolae Popovici al Orăzii, Dr. Nicolae Colan, al Clujului, dăil Iuliu Moldovan, președintele Astrei cu întreg Comitetul Central, Al. Lupeanu-Melin, președintele desp. Blaj al „Astrei”, d. S. Gisdavu, prefectul județului, Gr. Pădureanu, primarul Blajului.

Din mulțimea participanților la serbări, și cari au așteptat în gară sosirea M. S. Regelui mai notăm, în fața condeiului, căci era cu neputință ca ziaristul să-i prindă pe toți, pe dăil:

Ion Mihalache, Al. Vaida-Voevod, Aurel Vlad, Oct. Goga, Ion Răducanu, Ion Lupăș, Dim. Gusti, dr. Ionel Pop, Victor Cădere, dr. Ilie Lazar, Viorel Tilea, Mihai Șarban, Nedelcu, insp. gen. al cercetășiei, dr. Iuliu Hațieganu, Nae Dumitrescu, președintele Zinerimii Române, Rector Moroianu, Maior Cernat, Nisipeanu, Cesar Petrescu, Pan fil Șeicar, Ion Agârbiceanu, Insp. Sig. Vlad, chesior Pulcă, Adam Popa, dr. Joe Gherman, dr. S. Bornemiș, O. Ghibu, dr. Cioacăldău, Aug. Calian, Laurențiu Moldovan, director ministerial, Ir. German, Kerciu,

Serdici, Birtolom, C. Băran, Iacobescu re-pres. „Astrei” din Basarabia, Tit Mălai, N. Drăgan ș. a. ș. a.

Vine Regele

La ora 10, trenul regal, tras de două locomotive împodobite cu treicolor și verdeată, intră în gară. Din tren coboară M. Sa Regele urmat de Prințul Mihai amândoi în uniforme de aviație, și de mai mulți ofițeri. D. Grigore Pădureanu, primarul Blajului, întâmpină pe Suveran cu tradiționala pâine și sare. Maiestatea Sa împreună cu Prințul Mihai, urcă apoi într-o mașină deschisă și facet pornesc spre centru, tresărând printre cordonul mulțimilor. Urarele ieșite din zecile de mii de piepturi umpleau văzduhul până la mari depărtări. Mă-nile se întindeau spre mașina regală ca semn de supus salut. După ce a trecut pela biserica ortodoxă unde s'a oficiat o scurtă slujbă, Maiestatea Sa și suita s'au îndreptat

Spre Catedrală

Str. Regina Maria, împânzită de ofițeri, soldați, gardieni, premilitari, gema de mulțimea participanților ce ocupă trotorele. Piața e înconjurată de mulțimi ce așteaptă în ordine. Pe jos e verdeată și flori. Când Maiestatea Sa eșunge în piață, un „ura”, puternic, lovit de turnul Catedralei, de etajul Bibliotecii și al Palatului Cultural, s'a înălțat spre cer. Mulțimea a dat năvală să vadă pe Vodă trecând peste iarba și florile parcului, peste cordonale soldaților și ale gardienilor. În fața catedralei înălții Arhieriei uniți așteaptă cu crucea și evanghelia, pe cari le sărută și Maiestatea Sa și Prințul Mihai. În catedrală s'a cântat doxologia, de către corul catedralei condus de d. prof. C. Cherebeșiu, după care Rev. Dr. Victor Macaveiu ține o cuvântare, amintind împrejurările între cari M. Sa Regele a vizitat catedrala mitropolitană dela Blaj în 1/14 Ianuarie 1920, din prilejul înscăunării Mitropolitului Vasile. Maiestatea Sa rupe apoi pâna de pe placa așezată pe zidul dinspre miază-noapte al catedralei, suprinzând cuvinte rostite de Prințul Carol în 1920.

Ședința festivă

După terminarea sf. slujbe, Maiestatea Sa pe jos, urmat de membrii guvernului și de suita merge la curtea mitropolitană de unde se întoarce la Palatul Cultural, unde se ține ședința festivă. Aici au ținut cuvântări: d. Iuliu Moldovan, președintele Astrei, I. P. Sf. Sa Mitropolitul Bălan al Sibiului, I. P. Sf. Mitropolit Alexandru, d. Dr. C. Angelescu, ministrul Instrucțiunii, Dr. I. Lupăș și D. Gusti foști miniștri.

La sfârșit a vorbit M. Sa Regele. Cuvântările I. P. Sf. Sa Mitropolitului Alexandru și al Maiestății Sale, cuvântări de o rară frumseță le vom publica în numărul viitor al gazetei.

Cu aceasta s'a terminat ședința, și Maiestatea Sa însoțit de Prințul Mihai și de înălții oaspeți, în uralele mulțimii a plecat la Institutul Recunoștinții, unde a avut loc banchetul regal.

Expozițiile

Din prilejul serbărilor s'au aranjat mai multe expoziții: istorică, etnografică, agricolă, și de pictură, aranjate unele la liceul de băieți, altele la Palatul Cultural. Expozițiile bine reușite, au avut o mulțime de cercetători, între cari pe însuși M. Sa Regele și Prințul Mihai.

S. Orian

Conductul etnografic, producțiile de șoimi și concursul de călușeri

Piața Inocenție Micu Clain, în care străjuse falnic bătrâna catedrală, ale cărei ziduri mucegăite și roase de vremuri, deveni o mare de oameni, îmbrăcați în frumoase costume naționale, aduse din mijlocul vetrelor lor. Cu mic cu mare, tânăr și bătrân, au ținut să participe la serbările jubilar ale Astrei, care erau onorate cu prezența Maiestății Sale Regelui Carol II-lea, alături de Marele Voevod Mihai și înaltul guvern al țării. Haină de mare sărbătoare îmbrăca mieul orașului dela împreunarea celor două Târnavi, unde bucurie și veselie celor peste 100.000 de oameni, schimbă cu totul înfățișarea și liniștea acestui colț de țară sfânt.

Ua furnicar părea această piață pătrată, unde deasupra capetelor lor, falfăiau miile de steaguri tricolore, alături de ghirlandele de stejar ce împodobeau piața cât și întreg orașul devenit neînșăpător.

Încet, liniștit și în cea mai perfectă ordine, în grupuri de câte șase, poporul în frunte cu steagurile și conducătorii lor destoinici, se îndreptau spre istorica câmpie a libertății, unde în 1848 se făurii Unirea și libertatea celor de un neam, o limbă și o lege.

Pe această mare și frumoasă câmpie, datorită înțelegerii și iscusinței dlui Maior Bărbulescu, comandantul subcentrului premilitar din Blaj, cât și colaboratorilor d-sale, s'a făcut un frumos stadion unde s'a executat programul dat în fața Maiestății Sale Regelui, Mare-lui Voivod Mihai, a înaltului guvern, a membrilor francezi cât și a șefilor de partide cari au participat la serbările jubilar ale Astrei.

Privind marea Câmpie a libertății cu stadionul nou aranjat, își lăsa o priveliște dintre cele mai frumoase. Predomină, peste tot, frumoasele și pitoreștile costume naționale, alături de călușerii sprinteni și steagurile tricolore, dintre care unul de o proporție foarte mare este al Astrei din Reghin, ținut în mâna celor doi bravi stegari.

Lumea cu nerădare aștepta sosirea înălților oaspeți, pe care Blajul istoric li primii cu atâtă dragoste și căldură sufletească, încât se cuvine celor ce au organizat și participat la serbările jubilar ale Astrei, cea mai mare laudă.

Convoiu după convoiu își fac apariția, poporul pe stadionul de pe Câmpia Libertății, unde, la un moment dat, și se înfățișează una dintre cele mai fermecătoare priveliști. Clipă de clipă este numărată. Din clipă în clipă toată această mare mulțime așteaptă sosirea înălților oaspeți și începerea programului.

Sosirea M. S. Regelui

Deodată se aude un fluturat lung, alături de care începe un povoiu de aclamații, ieșind din sufletele tuturor dragostea lor, pe care și-o manifestau față de înalta persoană a Regelui.

Privirile se fixau deodată pentru a-l vedea și pentru a-și întipări în sufletele lor, figura mărețului Crai coborât în mijlocul poporului.

De pretutindeni se aud aclamații: Triasac! Ura! alături de aplauzele cari se prelungeau la infinit.

În acest timp Maiestatea Sa condus de Dl. Iuliu Moldovan, președintele Astrei și de înaltul guvern, se îndreaptă spre tribuna regală, unde iau loc.

Programul începe a se desfășura în condițiile cele mai frumoase, datorită bunei organizări, cât și timpului care a favorizat acest măreț praznic.

Dacă nu ne vom iubi acești doi frați, aceste două biserici române, care ureă pe două pante a unui munte, vom greși în primul rând înaintea lui Dumnezeu, dar cu cât ne vom iubi mai mult cu atât ne vom apropia mai mult unul de altul, urcând spre culmile dealului, a dragostei față de Dumnezeu, și ne vom îmbrățișa, ne vom uni, dar unde ai-se va

îndrepta privirea nu știu, dar, desigur, ea va fi bună.

Închei, eu cuvintele înscutului: „Doresc din tot sufletul meu unirea celor două bisserii“!

Mai iau cuvântul d-ii Dr. L. Oanea, care propune, ca viitoarea adunare generală să se țină la București, iar d. prof. Gh. bu care ea să se țină la Chișinău.

Păr. protopop Morariu, citește raportul comisiei de cenzori. Vorbește apoi d. Nadelsu după care d. prof. Iacobescu-Basarabia, arată activitatea Astei în provincia de lângă Nistru.

Închiderea adunării

D. Gh. Prada, vice-președintele Astei, înainte de închiderea adunării depune la pisioarele Tronului întreg omagiul „Astei“, aduce mulțumiri înaltului guvern, autorităților locale, despărțământului Astei-Blaj, care dătorită muncii depuse de harnicul președinte Al. Lupeanu, Astra a putut să-și țină adunarea jubilară de 75 ani într-un mod atât de reușit și impunător.

Mulțumesc tuturor membrilor cari au contribuit la reușita acestei frumoase manifestări românești, cât și celor ce au organizat frumoasele expoziții.

Ultimul cuvânt de mulțumiri îl aduce presei. Face un apel la unire și solidaritate națională, după care dsa, declară ședința închisă.

***

Delegații au fost invitații I. P. S. S. Dr. Alexandru Nicolescu, iar reprezentanții presei au luat masa comună la restaurantul „Central“.

***

După masă, la orele 4 a avut loc în Palatul Cultural, un festival țărănesc, cu un program bogat susținut de echipele de Șoimi ai Astei din despărțământul Cluj și Reghin.

Programul începe cu diferite coruri naționale frumos executate, după care au urmat jocurile românești, program executat de Șoimii Carpaților de sub conducerea dlui prof. univ. Dr. Iuliu Hațeganu, și primpretor Dr. Traian Denghel cari au dat dovadă de multă disciplină, prisepere și harnicie în păstrarea cântecelor românești, executate cu o frumusețe de nedescris, vrednică de toată lauda, din partea tuturor.

Seara în frunte cu fanfara din Brateiu, au părăsit orașul, păstrând în sufletele lor amintirea zilelor frumoase petrecute în orașul marelui întemeietor: Închinentia Mieu Clain.
Olimplu I. Barna

Corpul Portăreilor Trib. Tr. Mică—Dumbrăveni

No. 460—1936.

Publicație de licitație

Subsemnatul șef portărel prin aceasta publică că în baza decisului Nr. G. 594—1936 a judecătoriei Mixte Blaj, în favorul reclamantei Banca Economică Valea Lungă reprezentată prin avocatul Dr. Vajda Bela pentru încasarea creanței de lei 11.415 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 6 Octomvrie 1936, ora 12 la fața locului în comuna Valea-Lungă, la locuința urmăritului unde se vor vinde prin li-

citație publică judiciară 4 boi, 1 cal și altele în valoare de 35.000 lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare Dumbrăveni la 15 Sept. 1936.

Șef Portărel: FLEFLEA

468 (1—1)

Corpul Portăreilor Trib. Tr. Mică—Dumbrăveni

Nr. 459—1936.

Publicație de licitație

Subsemnatul șef portărel prin aceasta publică că în baza decisului Nr. G. 1182—1931 a judecătoriei mixte Blaj în favorul reclamantului Banca Economică s. a. Valea-Lungă reprezentată prin avocatul Dr. Vajda Bela pentru încasarea capitalului de lei 13.196 și acces. se fixează termen pe ziua de 6 Octomvrie 1936 ora 2 p. m. la fața locului în comuna Valea-Lungă la locuința urmăritului unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 2 iepe, 1 căruță, în valoare de 18.000 lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni, la 15 Sept. 1936.

Șef Portărel: FLEFLEA

Corpul Portăreilor Trib. Tr. Mică—Dumbrăveni

No. 453—1936.

Publicație de licitație

Subsemnatul șef portărel aduc la cunoștință publică, că în baza decisului Nr. G. 5580—1929 a judecătoriei mixte Blaj în favorul reclamantului Banca Economică s. a. Valea-Lungă reprezentată prin avocatul Dr. Bela Vajda, pentru încasarea creanței de 8974 lei capital și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 6 Octomvrie 1936 ora 3 p. m. la fața locului în comuna Valea-Lungă la locuința urmăritului Nr. — unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 2 vaci, 1 vițel, 6 cară de fân și altele în valoare de lei 43.000.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni, la 15 Sept. 1936.

Șef Portărel: FLEFLEA

Corpul Portăreilor Trib. Tr. Mică—Dumbrăveni

No. 41—1936.

Publicație de licitație

Subsemnatul șef portărel prin aceasta publică, că în baza decisului Nr. G. 1090—1936 a judecătoriei mixte Dumbrăveni în favorul reclamantului Banca Transilvania Cluj reprezentată prin avocatul Dr. Eugen Peterfy din Cluj pentru încasarea capitalului de Lei: 3100 și acces. se fixează termen pe ziua de 8 Octomvrie 1936 ora 11 a. m., la fața locului în comuna Dumbrăveni str. Avram Iancu nr. 9 unde se vor vinde prin licitație publică judiciară diferite mobile de casă în valoare de 13.900 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni, la 15 Sept. 1936.

(472) 1—1

Șef Portărel: FLEFLEA

Corpul Portăreilor Trib. Tr. Mică—Dumbrăveni

Nr. 215—1936.

Publicație de licitație

Subsemnatul șef portărel aduc la cunoștință publică, cumcă în baza decisului Nr. G. 1549—931 a judecătoriei mixte Blaj în favorul reclamantului Barna Ștefan repr. prin avocatul Dr. Ioan Bianu pentru încasarea creanței de 3400 Lei capital și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 10 Octomvrie 1936 ora 3 p. m. la fața locului în comuna Lunca la dom. urmăritului unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 3 oi, 1 coșer, 1 coteș, 1 car și altele în valoare de Lei 8200.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni, la 17 Septemvrie 1936.

(473) 1—1

Șef Portărel: FLEFLEA

Corpul Portăreilor Trib. Tr. Mică—Dumbrăveni

Nr. 325—1935

Publicație de licitație

Subsemnatul șef portărel prin aceasta publică, că în baza decisului Nr. G. 490.2962.2674—1929 a judecătoriei mixte Dumbrăveni în favorul reclamantului Dr. Albert Gross și Bernald Bela reprezentant prin avocatul Dr. Albert Gross, pentru încasarea capitalului de Lei: 31.640 și acces. se fixează termen pe ziua de 1 Octomvrie 1936 ora 15 la fața locului în comuna Goganvarolea Nr. 63 și 134. unde se vor vinde prin licitație publică judiciară diferită mobilă de casă, Articoli și aranjament de prăvălie, un aparat de fert rachi și 1/8 parte din batoză și motor etc.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni, la 1 Septemvrie 1936.

(474) 1—1

Șef Portărel: FLEFLEA

Aviz

Cu data de 30 Septemvrie se capătă VIPT BUN în str. Regina Maria No. 32, în casele Dlui Mârza, precum și dus la domiciliu — Tot acolo se află o cameră mobilată de închiriat.

IOAN OSVATH

(471) 1—3

fost bucătarul Seminarului

A apărut noua edițiune a LITURGHIERULUI

Crudo . . . . . 250 Lei
Legat întreg în pânză, aurit 340 „
LIBRARIA SEMINARULUI — BLAJ

Numărul de față al gazetei a fost închinat întronizării I. P. Sf. Mitropolit ALEXANDRU și serbărilor jubilarie ale Asociațiunii „Astra“.

„LIDO“

sucursala Blaj, Spală, curăță chimic și vopsește.

(470) 1—1

Str. Regina Maria (vis à vis de Central).

Tipografia Seminarului Teologic gr.-cat. Blaj